

SZIF informuje o vývoji cen jednotlivých komodit za první pololetí letošního roku

Praha 1.8. 2011 - Jedna z důležitých činností, kterou SZIF zajišťuje, a která vyplývá z Evropské legislativy, je zpracování cenových hlášení za komodity (hovězí, vepřové a drůbeží maso, selata, vejce, mlékárenské výrobky, obiloviny, ovoce a zelenina) na území ČR. Cenová hlášení je ČR povinná zpracovávat od vstoupení do Evropské Unie (EU) v roce 2004. Výsledky cenového zjišťování jsou každý týden zasílány pomocí webového rozhraní na Řídicí výbor pro společnou organizaci zemědělských trhů EU. Všechny státy EU musí postupovat podle jednotné legislativy, aby byla zajištěna srovnatelnost získaných údajů mezi jednotlivými zeměmi. Souhrnné výstupy z cenových hlášení jsou zveřejňovány na webových stránkách EK.

V podmínkách tržního hospodářství mají informace o cenách a dění na trhu velký význam. Jsou nepostradatelným pomocníkem při rozhodování o dalším směřování podnikatelských subjektů a dávají možnost správně se rozhodovat na základě signálů o vývoji nabídky a poptávky, kde cena je jejím hlavním indikátorem. V případě, že dojde na trzích k výkyvům ohrožujícím vnitřní trh EU, je Evropská komise připravena zasáhnout a použít veškeré možné nástroje ke stabilizaci a ochraně vnitřního trhu. K tomu aby tak mohla učinit včas, potřebuje pravidelné a kvalitní podklady od jednotlivých členských států.

SZIF tato cenová hlášení zveřejňuje i na svých internetových stránkách a pro lepší informovanost českého trhu vydává pravidelně každý měsíc Zpravodaje s údaji o jednotlivých komoditách. Jedná se o Zprávu o trhu hovězího a vepřového masa, Zprávu o trhu drůbežního masa, Zpráva o trhu vajec, Zpráva o trhu s mlékem a mlékárenskými výrobky, Zpráva o trhu ovoce, Zpráva o trhu zeleniny, Zpráva o trhu obilovin, olejnin a krmiv, Zpráva o trhu brambor, Zpráva o trhu vína a vinných hroznů a Zpráva rozvojové programy venkova.

„Je nutno zdůraznit, že SZIF při získávání cenových informací velmi úzce spolupracuje s nevládními organizacemi. Konkrétně s Českým svazem zpracovatelů masa, Ovocnářskou unií České republiky, Zelinářskou unií Čech a Moravy, Agrární komorou České republiky, jednotlivými producenty a zpracovatelskými subjekty, a díky jejich součinnosti tuto povinnost vyplývající z Evropské legislativy plní úspěšně. Zároveň naši zemědělci získávají výbornou možnost srovnání hospodaření s ostatními státy EU,“ říká ředitel SZIF Oldřich Černoch.

Do tiskové zprávy jsme zařadili podrobná cenová hlášení tří komodit. **Chov skotu a prasat** z důvodu, že Česká republika patří k zemím, kde produkce i spotřeba vepřového masa zaujímá v rámci všech druhů masa trvale první místo a chov prasat má na našem trhu dlouhodobou tradici a velký význam i přes neustálé snižování stavů. Dále jsme zařadili **cenová hlášení ovoce**, neboť v ovocnářském sektoru se očekává v důsledku nepříznivých klimatických podmínek v jarních měsících výraznější pokles sklizně, na který bude reagovat cena komodit. Poslední vybranou komoditou je **zelenina**, a to z důvodu výrazného vybočení z trendu, o který se postarala nákaza bakterií E.coli. Ostatní cenová hlášení komodit najdete na http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/tis/zpravy_o_trhu. Na webových stránkách SZIF je možné se zaregistrovat a zaktivovat funkcionalitu zasílání noviněk e-mailem a tato cenová hlášení můžete pravidelně dostávat do svého mailu.

Příloha tiskové zprávy:

Cenová hlášení skotu a prasat

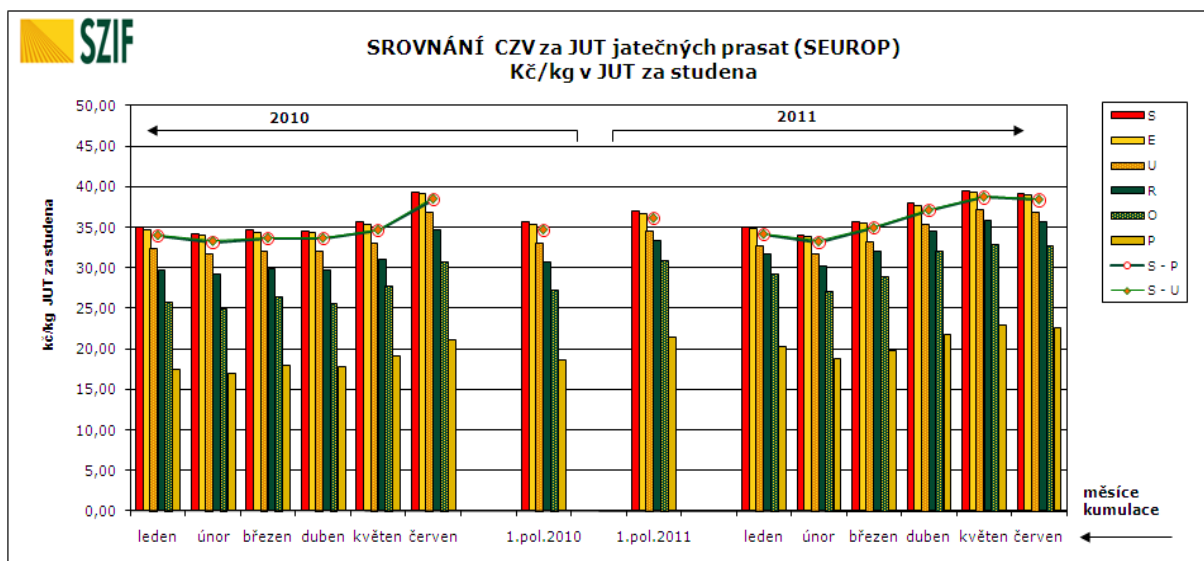
Do systému cenového hlášení ČR je v roce 2011 zapojeno celkem 25 podniků, z toho 3 podniky zpracovávají jen skot, 5 podniků zpracovává jen prasata a 17 podniků obojí, tzn. skot i prasata. Tato hlášení podléhají pravidelným kontrolám. Podle platné legislativy EU musí být uskutečněna minimálně 1 kontrola u respondenta za rok. Kontroly provádějí vyškolení zaměstnanci SZIF, kteří pracují přímo v regionech. Kontroloři se na jatkách střídají, takže je zajištěna objektivita kontroly a její nepodjatost.

Cenová hlášení navazují na systém klasifikace jatečně upravených těl (JUT) jatečných zvířat (skotu a prasat) podle jednotlivých obchodních tříd (S, E, U, R, O, P).

Vývoj ceny zemědělských výrobců (CZV) jatečných prasat

V 1. pololetí 2011 dosáhla cena jatečných prasat za třídy S-T průměrné hodnoty 35,96 Kč/kg JUT (27,98 Kč/kg ž. hm.), což představuje meziroční zvýšení o 1,49 Kč/kg JUT. Ve sledovaných podnicích se porazilo v 1. pololetí 2011 o 2 432 ks jatečných prasat méně než za stejnou dobu roku 2010. Největší úbytek poražených prasat byl ve tř. U (-21 314 ks) a ve tř. R (-2 004 ks). Naopak více prasat bylo poraženo ve třídách S (+12 338 ks) a E (+7 308 ks). Do tříd SEU bylo zařazeno 95,1 % prasat za průměrnou cenu 36,22 Kč/kg JUT (28,19 Kč/kg ž. hm.). Tato cena je vyšší (+1,43 Kč/kg JUT) ve srovnání s cenou dosaženou ve stejném období minulého roku. Zmasilost se ve srovnání prvních pololetí letošního a minulého roku výrazněji změnila pouze ve tř. P (+0,88 %) na 37,79 %, ve tř. N (-0,51 %) na 57,54 % a ve tř. T (-0,43 %) na 51,24 %.

V 1. pololetí 2011 se průměrná porážková hmotnost v živém pohybovala ve tř. S až P v rozpětí od 108 do 123 kg. V nejvíce zastoupené tř. E dosáhla porážková hmotnost 113 kg ž. hm., což je shodně s 1. pololetím loňského roku.

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, týdenní hlášení, ceny bez DPH

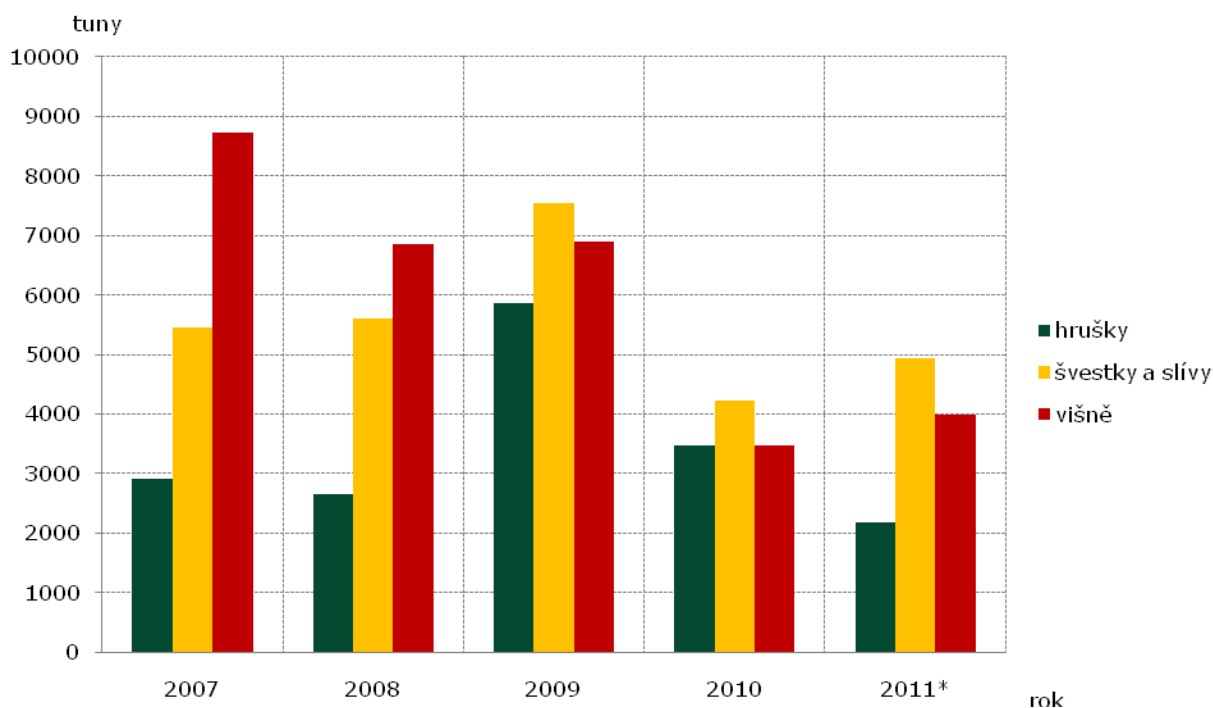
Cenová hlášení ovoce

V důsledku silných mrazů na začátku května, které výrazně ovlivnily kvetení a vývoj plodů, je současná situace ve většině sadů v naší zemi velmi špatná. **Z odhadu letošní sklizně k 15.6. vyplývá, že škody přesáhnou hranici 500 mil. Kč na kvantitě a další ztráty budou i poklesem kvality plodů a následnou realizací za nižší ceny. Ovocnářská unie ČR jedná s Ministerstvem zemědělství ČR o možných způsobech pomoci.**

Podle odhadu sklizně k 15.6.2011 by mělo dojít k výraznému poklesu úrody jablek, a to meziročně o 36,2 % a oproti průměru posledních pěti let až o 36,7 %. Výrazný propad oproti roku 2010 zaznamenal Východočeský kraj na 7 882 t, tj. o 66,9 %. Dále se snížila sklizeň hrušek (- 37,4 %), třešní (- 18,2 %), červeného a bílého rybízu (- 22,3 %) a černého rybízu (- 53,6 %). **Naopak oproti loňskému roku, kdy byla nepříznivým počasím poškozena úroda peckového ovoce, se očekává vyšší sklizeň meruněk až o 154,8 %, broskví o 25,5 % a švestek o 16,9 %.**

Kromě nepříznivého počasí má na konečnou sklizeň ovoce vliv také nízká rentabilita pěstování ovoce, které by bylo bez dotací pro pěstitele ztrátové. Dalším problémem je špatná věková struktura sadů v ČR. Z celkové rozlohy sadů (zhruba 17 tis. ha) je přestárlých výsadeb s klesající plodností přibližně 46 %. V případě jablek se jedná dokonce o 55 %. V důsledku hospodářské krize došlo ke snížení státní podpory na výsadbu nových sadů ze 103 mil. v roce 2006 na 50 mil. v roce 2010. Započatá obnova sadů se z tohoto důvodu zastavila.

Vývoj sklizně u vybraných druhů ovoce

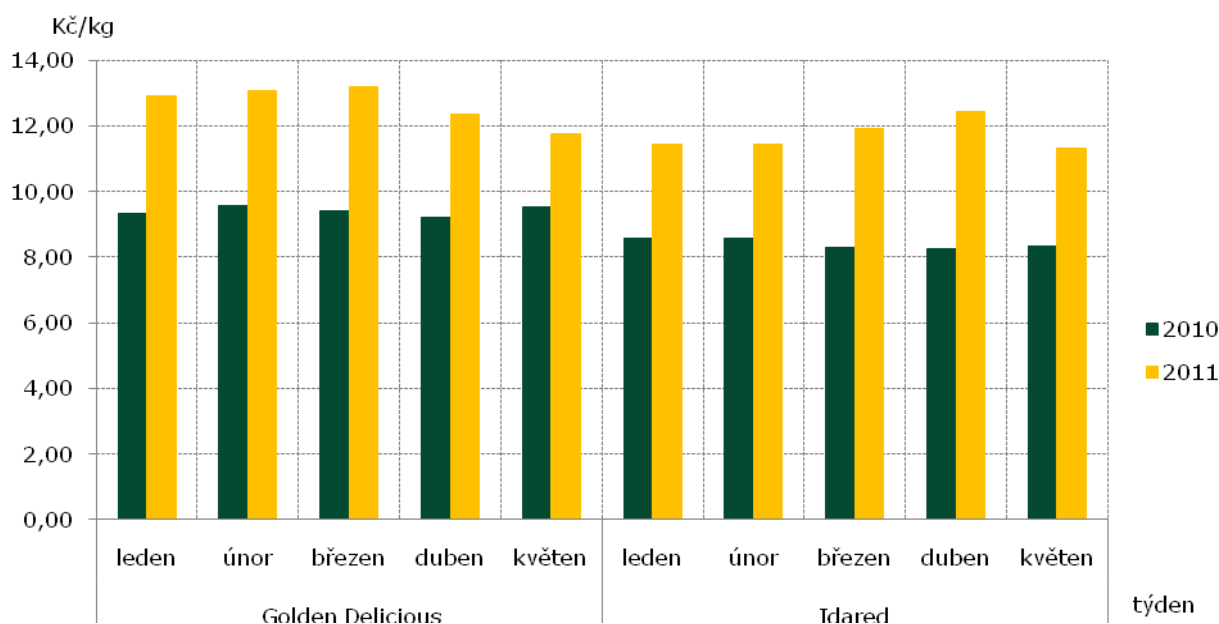

Poznámka: * = odhad
 Pramen: OUCR

Průměrné ceny zemědělských výrobců (CZV) byly v roce 2011 podstatně vyšší než v roce 2010. Důvodem výrazného nárůstu CZV byla především nižší sklizeň sezóny 2010/2011, která byla způsobena špatnými povětrnostními podmínkami na jaře 2010 (úroda poškozená povodněmi, kroupami i mrazem). Vzhledem k tomu, že se urodilo méně jablek v celé EU, nedošlo tak k tlaku na snížení cen v důsledku přebytku jablek jako tomu bylo v sezóně 2009/2010. V ČR byly zásoby jablek v roce 2010 tak vysoké, že se zimní jablka prodávala ještě ve 32. týdnu, kdy již začínala sklizeň letních jablek. V letošním roce byly zásoby jablek vyčerpány už na začátku června.

Sklizeň ovoce v roce 2011 zahájily jahody ve 22. týdnu. CZV se meziročně výrazně nezměnily. V obou letech byla úroda nižší vlivem nepříznivého počasí. V roce 2010 se urodilo málo meruněk a v důsledku dlouho trvajících dešťů měly plody špatnou kvalitu. Naproti tomu by měla být v letošním roce úroda vyšší - sklizeň začala o celý měsíc dříve než v minulém roce. V případě třešní nedošlo k výraznému nárůstu CZV. Jak v loňském, tak i v letošním roce byla úroda třešní výrazně ovlivněna počasím. **V důsledku vlny mrazů na začátku května byla postižena velká část výsadby třešní, především v Čechách. V tomto roce se tak odhaduje nižší sklizeň než v roce 2010.**

Porovnání průměrných CZV vybraných odrůd jablek I. jak. třídy

Cenová hlášení zelenina

Začátek sezóny 2011 nebyl pro pěstitele zeleniny příliš příznivý. Vydatné podzimní srážky a brzký příchod zimy zkomplikoval na mnoha místech podzimní orbu. Mnoho pozemků bylo zoráno pozdě a za nevhodných vlhkostních podmínek, proto na některých pozemcích zůstaly podmačené nezorané plochy až do jara. To pěstitelům činilo problémy, protože je nemohli osévat.

Slunečné dny počátkem března, následované nočními mrazy v kombinaci s vysokým obsahem vody v půdě, poškodily významně porosty ozimých cibulí, a tak lze očekávat až u 30 % porostů zaorávky.

Pěstitelé pod dojmem vyšších realizačních cen v průběhu celého skladovacího období vsadili na ranost, a tak podíl ploch nakrytých netkanou textilií letos přesáhne 800 ha. Jsou nakrývány pozemky s nejranějšími odrůdami brambor, ředkvičky a vysázenou košťálovou zeleninou (zelí, květák a kapustu). Někteří pěstitelé vysázeli a nakryli i celer určený na sklizeň bulev s natí.

Přestože na jaře byly vyhlídky pěstitelů optimistické a očekávala se dobrá sklizeň, na začátku května došlo k výraznému zvratu. Kromě silných mrazů, které poškodily také sklizeň ovoce, zasáhla zelinářský sektor kauza s nálezem E.coli. Jako prvním původcem této nákazy byly označeny salátové okurky pocházející ze Španělska. Přestože se později podezření nepotvrdilo, způsobila tato zpráva ohromné škody nejen španělskému trhu se zeleninou ale i trhům v ostatních zemích Evropy.

V České republice se výrazně snížilo množství nakupované zeleniny, protože kupující nerozlišovali druh ani zemi původu zeleniny. V důsledku toho došlo pochopitelně k prudkému poklesu cen, především u salátových okurek. Přestože se blíží konec července, je prodej zeleniny stále podprůměrný, také v důsledku nástupu letních prázdnin, a ceny zůstávají na nízké úrovni.

Evropská komise vyčlenila z rozpočtu Evropské unie na kompenzaci pěstitelům zeleniny za ušlé zisky způsobené bakterií E.coli částku 210 milionů EUR. V ČR bylo možné si vybrat ze dvou režimů uplatnění odškodnění, a to konkrétně buď stahování z trhu již vypěstovaných produktů či nesklizení produktů. SZIF obdržel celkem deset oznámení o provedení opatření pro odškodnění od sedmi žadatelů a po provedení kontroly na místě a upřesnění výměry plochy vyčíslil celkovou částku mimořádné podpory ve výši 6 375 529 Kč.

Porovnání průměrných CZV vybraných druhů zeleniny

